

ЕКОЛОГІЧНА КРИЗА, ЇЇ ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

Моргун Аліса

ЗМІСТ

Розділ 1 ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ПРО ЕКОЛОГІЧНУ КРИЗУ

1.1. Сутність екологічної кризи

1.2. Глобальна екологічна криза

Розділ 2 ПРИЧИНИ ЕКОЛОГІЧНОЇ КРИЗИ

Розділ 3 НАСЛІДКИ ЕКОЛОГІЧНОЇ КРИЗИ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ПРО ЕКОЛОГІЧНУ КРИЗУ

1.1. СУТНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ КРИЗИ

- ◎ **Екологічна криза** - ситуація, яка виникає в екологічних системах (біогеоценозах) в результаті порушення рівноваги під впливом стихійних природних явищ або в результаті дії антропогенних факторів.

1.2. ГЛОБАЛЬНА ЕКОЛОГІЧНА КРИЗА

Нинішня екологічна криза не перша:

- ⦿ **Перша криза** була посередині післяльодовикового періоду близько 50 тисяч років тому. Це криза була збиральництва і примітивного полювання. Люди вийшли з неї, опанувавши технологію загінного полювання та вогнем.
- ⦿ **Друга криза** виникла в післяльодовиковий період, близько 10 тисяч років тому, коли зникла велика мамонтова фауна. Вихід з цієї кризи був знайдений шляхом переходу до скотарства та землеробства.
- ⦿ **Третя криза** передувала зародженню поливного землеробства. Вона була скоріше не глобальна, а регіональна і закінчилась поширенням богарного землеробства.
- ⦿ **Четверта криза** співпала з масовим вирубуванням лісів під сільськогосподарські угіддя. Ця криза завершилася промисловою революцією та переходом до використання викопного палива.
- ⦿ **П'ята криза** найглибша. Вона почалася з середини ХХ століття і її початок співпав з хімізацією виробництва промислово-розвинутих країн.

ПРИЧИНИ ЕКОЛОГІЧНОЇ КРИЗИ

- ⦿ екстенсивне використання всіх видів природних ресурсів
- ⦿ адміністративно-командне концентрування на невеликих площах величезної кількості надпотужних хімічних, металургійних, нафтопереробних і військових промислових підприємств і комплексів;
- ⦿ Цілковите нехтування традиціями господарювання, можливостями природи регіонів та інтересами корінного населення;
- ⦿ інтенсивна хімізація й хибні способи організації сільськогосподарського виробництва;
- ⦿ гігантські масштаби меліораційних робіт без відповідних наукових обґрунтувань та ефективних технологій;

- ⦿ відсутність протягом повоєнного періоду об'єктивних довгострокових екологічних прогнозів щодо наслідків реалізації планів розвитку промислового виробництва, енергетики, транспорту;
- ⦿ використання на переважній більшості виробництв застарілих технологій та обладнання, низькі темпи модернізації підприємств;
- ⦿ невиконання чинних законів стосовно охорони навколишнього природного середовища й відсутність підзаконних актів для їх ефективної реалізації;
- ⦿ відсутність дійового державного контролю за виконанням законів про охорону природи та системи покарань за шкоду, заподіяну довкіллю;
- ⦿ відсутність об'єктивної інформації для населення про екологічний стан;
- ⦿ украй низький рівень екологічної освіти;
- ⦿ наслідки аварії на Чорнобильській АЕС;

НАСЛІДКИ ЕКОЛОГІЧНОЇ КРИЗИ

- ⦿ порушення теплового балансу планети;
- ⦿ зміна ланок колообігу речовин і енергії;
- ⦿ забруднення навколишнього середовища;

- ⦿ деградація компонентів природи;
- ⦿ формування антропогенних модифікацій ландшафтів

ВИСНОВКИ

Земля у нас одна, а у Землі нас багато.

Ми повинні турбуватися про неї, або вона незабаром позбавиться від нас.

Але й не слід забувати, що час будь-якого виду є обмеженим. Вимирання представляє собою звичайне, і в той же час обов'язкове еволюційне явище. ❤️

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- ⦿ Крисаченко Ч.С., Мостяєв О.І. Україна: природа і людина. - К.: Ін-т філософія НАНУ, 2000. - 492 с.
- ⦿ Крисаченко В.С. Екологічна культура: теорія і практика.-К.: Заповіт, 1996. - 352 с.
- ⦿ Крисаченко В.С. Типологія екологічних криз антропогенного походження // Ойкумена. - 1991а.- № 4. - С. 6-18.
- ⦿ Скиннер Б. Хватит ли человечеству земных ресурсов? - М.: Мир. 1989.- 264 с.
- ⦿ Голубець М.А., Марискевич О.Г., Крок Б.О, Козловський М.П., Башта А.-Т.В, Гнатів П.С., Грінчак М.М., Шпаківська І.М., Яворницький В.І. Екологічний потенціал наземних екосистем. - Львів: Поллі, 2003. - С. 142 - 160.
- ⦿ Білявський Г. О., Падун М. М., Фурдуй Р. С. Основи загальної екології. - К.: Либідь. 1995 - 368 с.